

ГІДРОЕНЕРГЕТИКА УКРАЇНИ

№ 3
2012

ДНІПРОГЕСу

80 років

Співзасновники журналу

ПАТ "Укргідроенерго"
 ПАТ "Укргідропроект"
 ДП "НЕК "Укренерго"
 ЗАТ АК "ЕНПАСЕЛЕКТРО"
 Інститут електродинаміки НАН України

Засновано в січні 2004 р.

Зареєстровано в Державному комітеті телебачення
 та радіомовлення України
 Реєстраційне свідоцтво КВ № 8552 від 18 березня 2004 р.

*Журнал входить до переліку затверджених
 ВАК України видань для публікації праць
 здобувачів вчених ступенів.*

Видавець

ТОВ "Інститут електроенергетичних проблем"
 тел.: (044) 454-24-16; 454-25-23;
 E-mail: snl@ied.org.ua; gmf@ied.org.ua

Редакційна рада журналу

Голова редакційної ради
Сирота І.Г.

Заступники голови редакційної ради
**Стогній Б.С., Поташник С.І.,
 Шидловський А.К.**

Члени редакційної ради

**Бондаренко Ю.М.
 Бородаєнко С.В.
 Вошинський К.В.
 Грубой О.П.
 Карамушка О.М.
 Кириленко О.В.
 Кривицький В.В.
 Кучер В.Г.
 Лучніков В.А.
 Рєзцов В.Ф.
 Счастливий Г.Г.
 Федоренко Г.М.
 Шевчук В.М.**

Шеф-редактор — Федоренко Г. М.

Заст. шеф-редактора — Вошинський К. В.

Випусковий редактор — Сорокіна Н. Л.

Юридичне забезпечення — Голікова С. В.

Відповідальний секретар — Гутіна Ж. С.

Комп'ютерна верстка та дизайн — Сорокіна Н. Л.

Коректор — Біла Р. К.

Адреса редакції:

м. Вишгород, ПАТ "Укргідроенерго"
 Тел.: (045-96) 5-82-05
 Факс: (045-96) 2-20-07
 E-mail: ptod@ges.kv.energy.gov.ua

Журнал друкується за рішенням:

Вченої ради Інституту електродинаміки НАН України

Протокол № 10 від 04.10.2012 р.,

та науково-технічної ради ПАТ "Укргідроенерго"

від 28.09.2012 р.

Оригінал-макет та друк: ТОВ "КВІЦ"

04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 19-21

тел.: (044) 417-21-72; 462-48-51

У журналі здійснюється експертне рецензування
 та наукове редактування статей.

Передрук матеріалів дозволяється лише
 за письмовою згодою шеф-редактора.

При цитуванні посилання на журнал
 «Гідроенергетика України» обов'язкове.
 Надіслані матеріали не повертаються.

ЗМІСТ
ДніпроГЕСу — 80 років.

День народження — 10 жовтня 1932 року 3

ГОЛУБЕВ Н.В.

Листая старые отчеты... 4

**НАУКА – НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ПРОГРЕСУ
 В ГІДРОЕНЕРГЕТИЦІ**
САВЧЕНКО Ю.В.

Аналіз работы маслонапорных установок гидротурбин
 Дніпровської ГЭС-1 в различных режимах 13

ЛУЩЕНКО В.Г., САВЧЕНКО Ю.В.

Проблемы борьбы с моллюсками на гидроэлектростанциях..19

СТЕФАНИШИН Д.В.

Про один підхід до оцінки стану земляної греблі,
 що перебуває в постійній експлуатації, за даними
 регулярних п'єзометричних спостережень 27

КИРИЛЕНКО О.В., ФЕДОРЕНКО Г.М., КЕНСИЦЬКИЙ О.Г.

Комплексний аналіз аварійних ситуацій генеруючого
 обладнання електростанцій 33

ГРЕБЕНИКОВ В.В., ШЫМЧАК П.П., ПРЫЙМАК М.В.

Исследование электрогенератора с постоянными магнитами
 для малой ветро- и гидроэнергетики 40

ЛЕВИЦКИЙ А.С.

Измеритель биений вала гидрогенератора
 с помехозащищенным трактом передачи сигнала 46

ТИТКО А.И., ФЕДОРЕНКО Г.М., ЛИВШИЦ А.Л., КОБЗАРЬ К.А.

Тангенциальная неравномерность электромагнитных
 и тепловых характеристик в крайних пакетах
 турбогенератора при изменении нагрузки 48

ЗОЗУЛИН Ю.В., КУЗЬМИН В.В., ЛИВШИЦ А.Л., ШПАТЕНКО В.С.

Об оптимизации требований к режимам работы
 турбогенераторов при их реабилитации
 на энергоблоках ТЭС, ГЭС и АЭС 54

Про присудження Державної премії України в галузі

науки і техніки 2011 року 58

ЕНЕРГЕТИЧНА МОЗАЇКА
ЖУКА П.І., КУДЛАЙ С.В., ПРИСТУПЧУК О.А.

Чергова, 44-а сесія міжнародної ради з великих
 електроенергетичних систем CIGRE-2012 60

Памяти Сергея Петровича Капицы 63

КОНФЕРЕНЦІЇ, ВИСТАВКИ, СЕМІНАРИ

**XI Международная специализированная выставка
ЭНЕРГЕТИКА В ПРОМЫШЛЕННОСТИ
УКРАИНЫ 2013**

24–26 сентября 2013

В рамках форума:

**ТОПЛИВНО-ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС
УКРАИНЫ: НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ**

**Экспозиция предприятий и национальных компаний ТЭК
Украины –презентации краткосрочных и долгосрочных
инвестиционных проектов**

Деловая программа:

Мероприятия Министерство энергетики и угольной промышленности Украины (совещания, тематические "круглые столы", семинары) Научно-практические конференции, семинары, презентации участников выставки

Специальные темы 2013 года:

- «Энерго- и электроснабжение нефтегазовых комплексов и предприятий угольной промышленности»
- «Электроснабжение и электрификация электротранспорта»
- «Электротехнологии и энергообеспечение в агропромышленном комплексе»

«IT-технологии, автоматизация объектов ТЭК»

«Атомная энергетика и атомно-промышленный комплекс Украины»

**XI Международная специализированная выставка
«ЭНЕРГЕТИКА В ПРОМЫШЛЕННОСТИ - 2013»**

- ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКА И ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
- ПРОМЫШЛЕННАЯ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА
- ПРОМЫШЛЕННОЕ ОСВЕЩЕНИЕ
- АСУ ТП, контрольно-измерительные приборы и диагностика
- КАБЕЛЬ. АРМАТУРА. ПРОВОДА
- СИЛОВАЯ ЭЛЕКТРОНИКА В ЭНЕРГЕТИКЕ

КОНТАКТЫ: т/ф (+38044) 201-11-57, 201-11-67,

201-11-78, 206-87-96, 206-87-97

e-mail: nsilova@iec-expo.com.ua , tek@iec-expo.com.ua,

energy@iec-expo.com.ua

X Международный водный форум AQUA UKRAINE - 2012

6–9 ноября 2012

(водоподготовка, водоснабжение, водоотведение, очистка сточных вод, локальные водоочистные устройства, насосное и арматурное оборудование для воды, инженерные сети)

Организаторы:

- Министерство регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины

- Министерство экологии и природных ресурсов Украины
- Государственное агентство водных ресурсов Украины
- Messe Berlin GmbH
- ООО "Международный выставочный центр"

При поддержке:

- Ассоциации "Питьевая вода Украины"
- Ассоциации "Укрводоканалэкология"

Выставка AQUA UKRAINE –

- демонстрация потенциала Вашего предприятия максимально широкой профессиональной аудитории из Украины и со всех уголков мира

- наилучшие деловые предложения и успешные контракты

- весомый приоритет представленной продукции в государственных закупках

- укрепление позиций и расширение сферы деятельности Вашего предприятия на украинском рынке с выходом на международный уровень сотрудничества

Место проведения:

Украина, г. Киев, Международный выставочный центр, Броварской проспект 15, ст. м. „Левобережная”

Контакты: ООО "Международный выставочный центр"
тел.: (044) 201-11-62, 201-11-54, e-mail: aqua@iec-expo.com.ua

WASSER BERLIN/ Messe Berlin GmbH,

тел.: +49 (30) 3038 6748, fax: +49 (30) 3038 2079, e-mail: wasser@messe-berlin.de

**AFRICA 2013 выставка и конференция использования
водных ресурсов и гидроэнергетики в Африке**

Время проведения: 16.04.2013 – 18.04.2013

Место проведения: Эфиопия, Аддис-Абеба

Темы: Водные ресурсы, Энергетика

В программе AFRICA 2013: Гражданское строительство

Электромеханическое оборудование и инжиниринг

Управление водными ресурсами

Экология и социальное развитие

Финансы и экономика

Четыре основных водных пути Африки

Preliminary Call for Papers

Best Practice in Transmission and Distribution
in a Changing Environment

International Symposium

Auckland (New Zealand) – September 16 - 17, 2013

Organized by CIGRÉ Technical Committee in cooperation with
CIGRÉ National Committees of Australia and New Zealand

Leading Study Committees: A3 and B2

Supporting Study Committees: A2, B1, B3, C6 & D1

Ray Brown

ray.brown@meridianenergy.co.nz

Robert Lake

robert.lake@transpower.co.nz,

and

sylvie.bourneuf@cigre.org

<http://www.cigre.org>

ICOLD
SEATTLE 2013

INTERNATIONAL SYMPOS
Changing Times: Infrastructure Developn
to Infrastructure Management
Wednesday, August 14, 2013

www.icold2013.org